

TUKHOLMA.

MATKAILUJA RUOTSISSA

1911

TURISTTRAFIKFÖRBUNDET
Tukholma

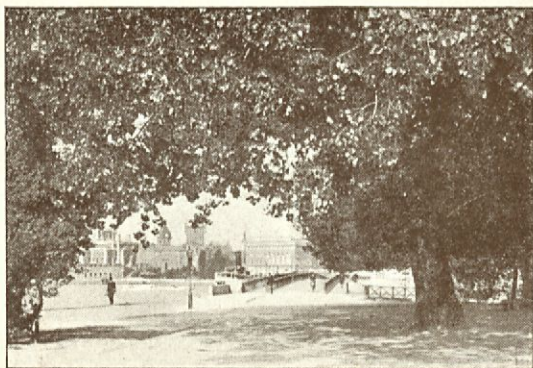
MATKAILUJA
RUOTSISSA

Centraltryckeriet, Stockholm 1911.

Näköala Tukholmasta.

SUOMI—RUOTSI—MANNERMAA.

Viimeisenä voutsikymmenenä on liikenne Pohjoismaissa ja niiden välillä, eikä vähimmin Ruotsin ja Suomen välillä, suuressa määrässä lisääntynyt ja vilkastunut. Kaikille Pohjoismaille tavattoman tärkeä parannus kansainvälisessä liikenneyhteydessä tehtiin vuonna 1909, jolloin höyrylauttalinja syntyi Ruotsin etelä-niemellä olevan Trälleborgin ja Saksan pohjois-niemellä sijaitsevan Sassnitzin välillä, joten suoranaiset junakulut Berlinin (Hampurin) ja Tukholman taikka Kristianian välillä tulivat mahdollisiksi. Täten voidaan nyt matkustaa Suomesta Saksaan vaihtamalla matkalla kulkuneuvoja ainoastaan yhden kerran, jota etua suomalaiset matkustajat tietysti pitävät suuressa arvossa.

Tosin Suomessa on erinomainen suoranainen höyrylaivayhteys mannermaalle ja länsi-Eurooppaan, mutta

Ruotsalainen rautatievaunu I l.

moni käyttää mielemmin määrättyinä päivinä tarjona olevien pitkien merimatkojen sijasta jokapäiväisiä ja nopeita rautatieyhteyksiä, jotka liittyvät kesäpurjehduskautena joka päivä Suomen ja Tukholman välillä kulkevien höyrylaivojen liikenteeseen.

Mutta niillekin suomalaisille, jotka eivät valitse tätä tietä siitä syystä, että se on nopein ja mukavin matkustustie mannermaalle, on matka Ruotsin läpi taikka vain tähän maahankin suositettava.

Jätämme sikseen ne historialliset siteet, jotka yhdistävät nämä molemmat maat toisiinsa ja kohdistamme huomiomme Ruotsiin ainoastaan matkailijamaana. Monessa suhteessa se muistuttaa suomalaisia heidän omasta maastaan: sen lukuisat järvet ja vesireitit sekä laajat metsät; mutta he näkevät siellä myös paljon sellaista, joka on heille osaksi uutta, osaksi tutkimisen arvoista: Norrlannin ja Lapin suu-

ret lakeudet ja lumenpeittoiset tunturit ja rautavuoret, suuret virrat ja vaahtoiset kosket, viljavat ja hyvin viljellyt seudut, luonnon, joka lukuunottamatta Pohjois-Ruotsia on Suomen luontoa viehkeämpi ja rikkaampi, olematta silti suuremmoisuuksilla, luke-mattomat vanhat muistot ja useilla aloilla ajanmu-kaisen kehityksen, joka on herättänyt toisten kansain mielenkiintoa ja saanut niiltä tunnustusta osakseen.

Edellämainittujen näkökohtien yhteydessä teemme alempana selkoa seuraavasta:

1. *Ruotsi läpikulkumaana suomalaisille.*
2. *Höyrylauttayhteys Trälleborg—Sassnitz.*
3. *Ruotsi matkailijamaana.*

□ □ □

1. RUOTSI LÄPIKULKUMAANA SUOMALAISILLE.

Helsingistä kulkee nopein, mukavin ja halvin tie Kööpenhaminaan, Berliniin, Hampuriin, Lontooseen, Pariisiin, Müncheniin, Roomaan, lyhyesti sanoen koko länsi- ja etelä- Eurooppaan Tukholman kautta.

Turusta tulevat höyrylaivat saapuvat Tukholmaan varhain aamulla, ja aamupäivällä lähtee suoranainen pikajuna (I—III luokka ja ravintola) Malmöön ja Berliniin. Malmöstä on suoranainen yhteys *Kööpenhaminaan*, jolle saavutaan Tukholmasta ainoastaan 13 tuntia kestävän (648 kilometriä) matkan jälkeen.

Berliniin ja *Hampuriin* matkustajat jatkavat matkaa junalla, jossa on makuuvaunuja — Tukholman ja Berliniin välillä ei ole junavaihtoa, Tukholman ja Hampurin välillä vaan kerran, nimittäin Malmössä — ja seuraavana aamuna saavutaan Berliniin sekä aamupäivällä Hampuriin niin hyvissä ajoin, että ehditään

*vielä samana aamupäivänä länsi- ja etelä- Euroop-
paan meneviin juniin.*

Siis matka Helsingistä Kööpenhaminaan kestää
noin 37 tuntia, Berliniin 46 tuntia j. n. e.

Vastakkaisesta suunnasta saapuu juna Berlinistä
ja Hampurista Tukholmaan aikaisin illalla, jotta
keskeyttämättä voidaan jatkaa laivamatkaa Turkuun.
On huomautettava, että liikenneyhteyttä Tukholman
ja yllämainittujen paikkojen välillä ylläpidetään kah-
desti vuorokaudessa, päivällä ja yöllä kumpaankin
suuntaan.

*Englantiin on olemassa vielä toinenkin yhteys,
joka on sekä erittäin halpa että mukava.*

Tukholmasta lähtee aamupäivällä pikajuna — I —
III luokka sekä ravintolavaunu — Göteporiin, ja
tämä 458 kilometrin pituinen matka kestää ainoa-
staan 8½ tuntia. Tunnin verran sen jälkeen kuin
juna on saapunut Göteporiin, lähtee kerran viikossa
mukava höyrylaiva suoraan Lontooseen (48 tuntia).
Myöskin lähtee määräpäivinä Göteporista höyrylai-
voja Hulliin ja Edinburghiin, vaikka ne eivät suo-
ranaisesti liity päiväjunaan.

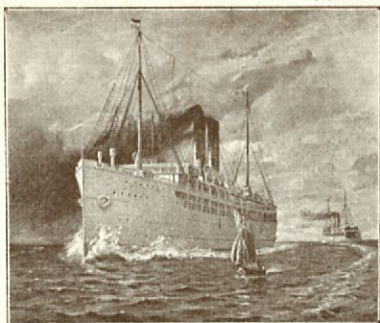
□ □ □

2. HÖYRYLAUTTA-YHTEYS TRÄLLEBORG— SASSNITZ.

Ruotsin ja Saksan välinen höyrylauttayhteys, joka
avattiin vuonna 1909, ei ole ainoastaan täyttänyt sen
suhteen asetettuja toivomuksia, vaan melkoisesti ne
voittanutkin.

Höyrylautat, luvultaan neljä — ruotsalaiset »Ko-
nung Gustaf V» ja »Drottning Victoria» sekä saksai-
laiset »Deutschland» ja »Preussen» — ovat Euroo-

Hörylautoyhteys Trälleborg – Sassnitz.

pan suurimmat ja epäilemättä maailman käytännöllisimmin sisustetut ja mukavimmat hörylautat. Ne ovat enemmän kuin kahta vertaa suuremmat kuin Gjedserin ja Warnemünden väliset hörylautat sekä vastaavat kooltaan 6,000 tonnin suuruista valtamerenlaivaa. Pituus on 113 metriä, leveys 15.5 metriä. Koneissa on 5,400–5,800 indikoitua hevosvoimaa, ja kahdella potkurillaan laivat tekevät 16.5–17.5 solmua.

Runko on terästä ja varustettu kaksinkertaisella pohjalla sekä keinumista estävillä sivuköleillä. Kaikenlaisiin varokeinoin on ryhdytty. Lautat kulkevat hyvin vakavasti sängen kovassakin tuulessa.

Hörylautoilla on neljä eri kantta, ja junakannessa kahdet rautatiekiskot, yhteensä noin 160 metriä vaapaata raidetta, tarjoten riittävästi tilaa 8–9: lle bogivaunulle taikka 18 tavalliselle tavaravaunulle.

Älykkäästi rakennettuja, siirrettäviä rantaportaita pitkin kulkevat rautatievaunut — I — III luokka ja makuuvaunut — laivaan, ja matkustajat voivat joko jäädä vaunuihin merimatkan ajaksi taikka oleskella muualla lautalla. Siinä on I luokan ruokasali, seurusteluhuone, naisten salonki ja tupakkahuone, kaikki mitä mukavimmin ja aistikkaimmin sisustetut. Kojut ja kylpyhuoneet vastaavat mitä korkeimpia vaatimuksia. Myös II:sen luokan matkustajilla (III luokan rautatiepiletti) on erinomaisia mukavuuksia tarjona, ruokasali ja mukavia makuuhuoneita. Valaistuksessa, lämmityksessä ja tuuletuksessa on noudatettu kaikkein taatuimpia järjestelmiä. Kaikkiaan 750 sähkölamppua valaisee näitä lauttoja.

Vaikka mukavuus näissä laivoissa onkin aivan tavaton, eivät *hinnat* sittenkään ole korkeita.

Se joka ylikulun kestäessä haluaa käyttää I luokan kójua, maksaa 1 kruunun lisämaksun, II luokassa 50 äyriä. Koko yö: I luokka 2 kruunua, II luokka 1 kruunu. III luokan matkustajat saavat käyttää I luokkaa lautoilla maksamalla 3 kruunun 60 äyrin lisämaksun.

Suoranaisissa vaunuissa maksaa makuupaikka: I luokassa 10 kruunua 70 äyriä, II luokassa 5 kruunua 35 äyriä, (siihen luettuna lakanat ja pyyhlinä).

Maksamalla 17 kruunua 80 äyriä I luokan rautatiepiletin lisäksi voi matkustaja saada yksinäisen puolivaunun käytettäväkseen koko matkalla Tukholma—Berlini ja maksamalla 8 kruunua 90 äyriä II luokan rautatiepiletin lisäksi on saatavissa päivälläkin ainoastaan kahden matkustajan käytettävä puolivaunu.

Matkatavarain *tullaus* tapahtuu päivämatkalla Sassnitzissä, yömatkalla vasta Berlinissä. Vastakkaisessa

suunnassa tapahtuu tullitarkastus Trälleborgissa; suoraan osoitetut matkatavarat tarkastetaan vasta Tukholmassa taikka Turussa.

Suoranaisia vaunuja kulkee myös linjalla Hampuri—Göteborgi—Kristiania. Hampurista Tukholmaan matkustajat vaihtavat junaa Stralsundissa.

Suuren liikenteen vuoksi on viisainta ajoissa tilata makuuvaunupilettejä (Turussa Höyrylaiva Osakeyhtiö Bore'n Toimisto—Osastolta, Helsingissä Suomen Matkailutoimistolta, Tukholmassa Nordisk Resebureau'ltä, Berlinissä Schwedisches Reisebureau'ltä, Unter den Linden 22—23).

□ □ □

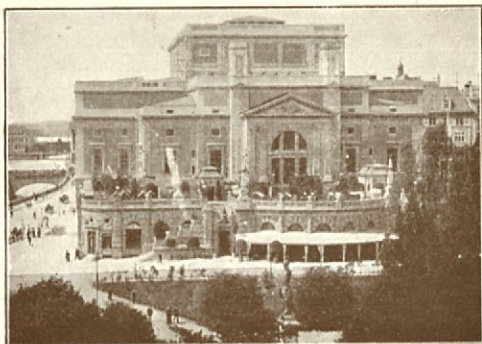
2. RUOTSI MATKAILIJAMAANA. TUKHOLMA.

Suomesta tuleva höyrylaiva laskee kaupungin keskustassa olevaan laituriin Skeppsbron.

Tukholman maine yhtenä maailman kauneimmista kaupungeista on siksi vakaantunut, ett' emme tarvitse sitä seikkaperäisesti selvittää. Sijaiten osaksi Mälارين ja Itämeren yhtymäkohdassa olevilla saarilla tarjoaa Ruotsin pääkaupunki samalla kertaa kuvan vapaasta ja kahlehtimattomasta luonnosta sekä ajanmukaisen suurkaupungin korkealle kehittyneestä sivistyksestä. Matkustaja näkee suuria historiallisia muistoja, vanhoja muistomerkkejä, komeita palatseja, ihania puistoja, museoita j. n. e. Liikenne on erittäin vilkasta. Puhelimen käyttäminen on siinä määrin levinnyt, että joka kuudetta asukasta kohti on olemassa yksi puhelinkone.

Tukholma on kauneimmillaan kesäkuussa, kun valoisien öiden hämärässä häämöittävät kaupungin ihanat ääriiviat, taikka elokuussa, jolloin tuhannet

Tukholman oopperarakennus terasseineen.

valot kimaltelevat vedenpinnalla. Kun sellaisena iltana lähestyy kaupunkia saariston puolelta, näkee edessään näyn, jonka vertaista toista ei komeudessa ole.

Hotelleja ja pensionaatteja on lukuisasti ja huoneita on saatavissa kaikkiin hintoihin: Grand Hotel, Hotel Continental, Hotel Rydberg, Hotel Kronprinsen, Centralhotellet, Hotel Bellevue, Hotel Anglais, Hotel Regina, Hotel Clara Larson, Pension von Gyllenram, Linnénkatu 7, Grand Pensionat, Birger Jarlinkatu 12, A.-B. Pensionatet, Birger Jarlinkatu 29, Pensionat Danielssen, Sibyllenkatu, Belfrages Pensionat.

Ravintoloita. Näiden joukosta mainittakoon: Oopperakällaren (Oopperakellari) mahtavine näköaloiineen, Hasselbacken Eläintarhassa, kuuluisa kesäravintola, Grand Hotell ja Grand Hotell Royal, jossa on suurenmoinen talvipuutarha, Hotell Rydberg, Hotell Kronprinsen, Rosenbad, Hotell Continental.

Huveja. Talven aikana näyttelee kymmenen teatteria, konsertteja annetaan ja soittoa esitetään mo-

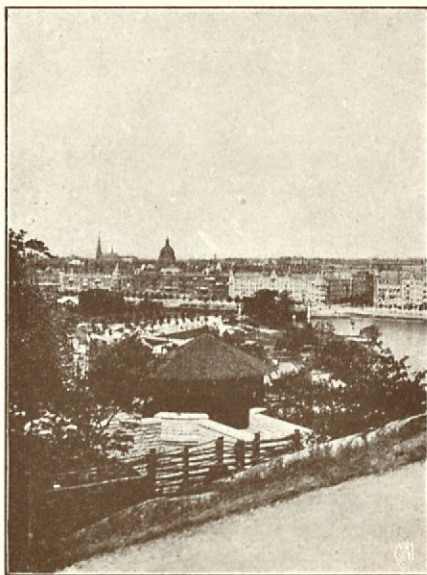

Tukholman draamallinen teatteri.

nessa eri paikassa. Kungliga Operan (Kuninkaallinen Ooppera) antaa esityksiä viisi kertaa viikossa, Kungliga Dramatiska Teatern (Kuninkaallinen Draamallinen Teatteri), komea marmorirakennus, joka on maksanut 7,000,000 kruunua ja jota etevien taiteilijoiden maalaukset koristavat, antaa näytäntöjä joka päivä. Sitäpaitsi ovat mainittavat Svenska Teatern (Ruotsalainen Teatteri) ja Oscars Teatern (operetti). Kesän aikana: Kahvilakonsertteja Oopperakellarissa, Bernin salongeissa, Blanchin Kahvilassa, Sveasalissa, Strömparterre'lla y. m., joiden lisäksi Eläintarhassa on kesäteatteri, varietéteattereja, sirkus, tanssihuoneustoja y. m. Skansen'ista puhutaan alempana.

Kiertoaajoja ja matkoja. Kesällä lähtevät »mailcoach-vaunut» joka arkipäivä klo 10.30 Nordisk Resebureauun edustalta kaksi tuntia kestäväälle kiertoaajolle kaupungille.

Klo 3 iltapäivällä lähtee Vasabron sillan läheisyydestä (Taideakatemian edustalla olevien istutusten

Tukholma Skansen'ilta katsoen.

kohdalta) hörypursi kahden tunnin matkalle Tukholman lähimmille vesille sekä Eläintarhan ympäri.

Useita kertoja päivässä lähtee hörypursi Bomslupstrappan—sillasta Eläintarhan ympäri.

Rakennuksia, museoita ja kokoelmia.

Kuninkaallinen linna.

Riddarholmin kirkko, Ruotsin Pantheon. Useat Ruotsin kuninkaista ovat tänne haudattuina.

Jääpurjehdusta.

Kansallismuseo, esinekokoelmia kivi-, pronssi- ja rautakaudelta, vanhempien ja nuorempien ruotsalaisten ja ulkomaalaisten mestarien maalauksia ja kuva-veistoksia.

Valtionmuseo, suuria luonnonhistoriallisia kokoelmia.

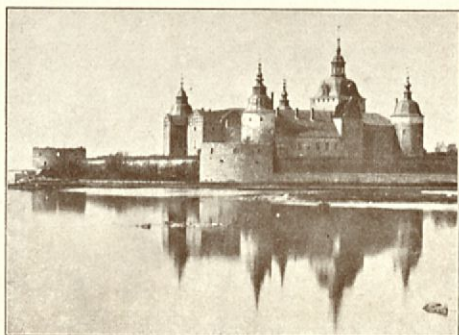
Pohjoismainen museo, suurenmoisia sivistyshistoriallisia kokoelmia. Pohjoismaiseen museoon kuuluu:

Skansen, maailmankuulu ulkoilmamuseo, jonne on kerätty pohjoismaiden eläimistöön kuuluvia eläviä eläimiä ja vanhoja ruotsalaisia taloja valtakunnan kaikista osista. Iltasin esitetään kansallistansseja.

Biologinen museo, ainoa laatuaan.

Kunink. Kirjasto, 300,000 nidosta, 10,000 käsi-kirjoitusta.

Suurkirkko, *Suomalainen kirkko*, *Saksalainen kirkko*, y. m. kirkkorakennuksia.

Kalmar'in linna.

Vanha kaupunki, »Siltojen välinen kaupunki», vanhoine katuineen, rakennuksineen ja mieltäkiinnittävine porttaaleineen.

Katarinahissi, 36 metrin korkuinen, jonka sillalta katsoja voi ihailla komeata ja maailmankuulua näköalaa Tukholman ylitse.

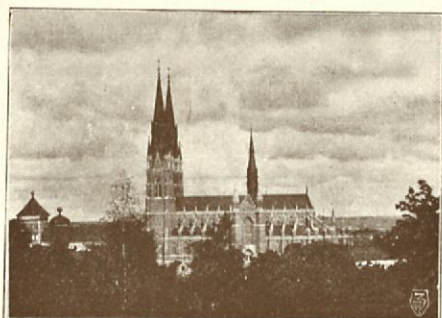
Vielä mainittakoon suurenmoiset *koulurakennukset*, *kylpylaitokset* ja uimahuoneet, ruotsalaisten *veistotöiden näyttelyt*, urheilukentät y. m.

□ □ □

Retkeilyjä.

Drottningholm, kuninkaallinen huvilinna 40 min. matka höyrylaivalla. Ruotsin Versailles.

Saltsjöbaden. $\frac{1}{2}$ tunnin höyrylaivamatka (erinomaisen kauniin Skurusund nimisen salmen lävitse) taikka 30 min. junamatka. Euroopan suurin kylpylaitos, parantola, hotelli ja ravintola.

Uppsalan Tuomiokirkko.

Gripsholm. 3 tunnin höyrylaivamatka taikka 2 tunnin junamatka. Linna on Kustaa Vaasan ajoilta ja historiallisessa suhteessa mieltäkiinnittävin valtakunnassa. Taulukokoelmassa 1900 muotokuvaa y. m.

Skokloster, kreivillinen linna suurenmoisine kokoelmineen, joista yksin asekokkoelma on 4,000,000 kruunun arvoinen.

Uppsala. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{3}{4}$ tunnin junamatka taikka 6 tunnin höyrylaivamatka. Yliopistokaupunki, mahtavat yliopistorakennukset, tuomiokirkko — suurin Ruotsissa — kirjasto, jossa on 200,000 nidosta ja 12,000 käsikirjoitusta («Codex argenteus», vanhin olemassa oleva germaanilaisen kirjallisuuden muistomerkki), kasvitieteellinen puutarha y. m. Uppsalan pohjoispuolella sijaitsee historiallisessa suhteessa muistorikas Vanha Uppsala.

Paitsi tässä mainittuja retkeilypaikkoja ja merkilisyksiä on vielä joukko muitakin, joihin mukavat kulkuneuvot johtavat.

□ □ □

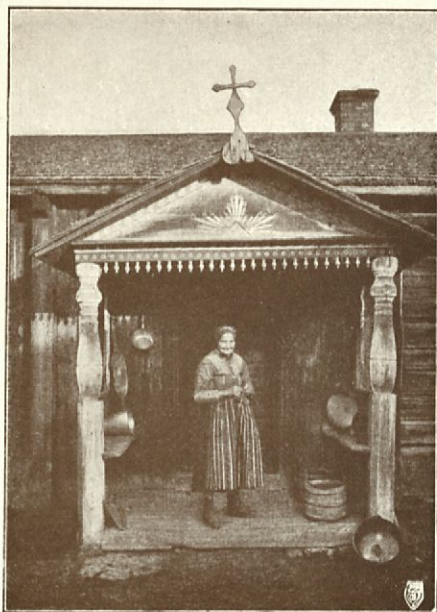

Kirkkovene Taalainmaassa.

Sillä matkustajalla, joka lähemmin tahtoo tutustua Ruotsiin, on tarjona monenmoisia matkasuunnitelmia ja nähtävyyksiä, joita hän voi valita aivan omien harrastustensa mukaan. Mainitsemme tässä ainoastaan muutamia tärkeimpiä seutuja, joissa matkailijat enimmäkseen käyvät. Lähempiä tietoja antaa Svenska Turistföreningens Byrå (Ruotsin Matkailijayhdistyksen Toimisto), Norrlandsgatan 2 & 4.

TAALAINMAA JA NORRLANTI.

Ainoastaan muutamassa tunnissa saavutaan mukavissa junissa Tukholmasta Taalainmaahan, tuohon maakuntaan, jolla on aitoruotsalainen luonto, vanha muistorikas historia ja väestö, jonka keskuudessa vanhat tavat ja kansallispuvut ovat vielä säilyneet. Suuren Siljan-järven rannoilla sijaitsevat nuo kuului-

Talonpoikaistupa Taalainmaassa.

sat paikat *Leksand* (jonakin sunnuntaiaamuna!), *Rättvik* ja *Mora*. Vielä mainittakoon Falun kuparikaivos, joka kerran oli maailman tuottavin, *Domnarfvet*, jossa on valtakunnan suurin rautatehdas ja *Kvarnsveden*, jossa on Euroopan suurin paperitehdas.

Pohjoisempana on ihana *Jämtlandin* maakunta, kuuluisa ikuisen lumen peittämistä vuorijaksoistaan, valtavista putouksistaan (*Tännforsen* y. m.) ja ter-

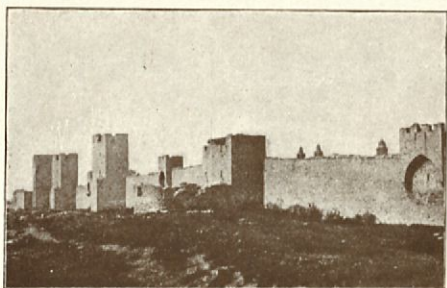
Porjus-putoukset Lapissa.

veellisestä ilmastaan, jonka vuoksi sinne on sijoitettu useita parantoloita.

Koillisessa sieltä ovat *Indaljoen* ja *Ångermanninjoen* alueet. Indaljoelle on tilaisuus tehdä sangen mieltäkiinnittävä höyrylaivaretki vaahtoavien koskien kuohussa, ja Ångermanninjoki on Euroopan suurimpia ja uhkeimpia virtoja. Indaljoen suussa sijaitsee keskellä ihaninta luontoa *Sundsvallin* kaupunki, Euroopan puutavarasatama.

*Lapin*maahan ja *keskiyön auringon* seuduille, joissa aurinko on näkyvissä 5 viikon ajan, tullaan suoraan Tukholmasta taikka yllämainituista paikoista mukavissa, suoranaيسissa rautatiejunissa, ja tällä 1,200 kilometrin pituisella matkalla Tukholmasta napapiirin rajalle kuluu ainoastaan 33 tuntia. Lapissa ovat Ruotsin korkeimmat tunturit, Kebnekaise, 2,123 metrin korkuinen, Ruotsin suurin putous, Stora Sjöfallet, ja korkein putous, Harsprånget, 75 metrin kor-

Visbyn muuri.

kuinen, sekä suurin ja kaunein tunturijärvi, Torne-träsk (Tornionjärvi). Lapissa on myös yksi maailman suurimmista rautamalmikentistä. Niinpä on *Kiirunassa* vuori, joka sisältää 200,000,000 tonnia rautamalmia.

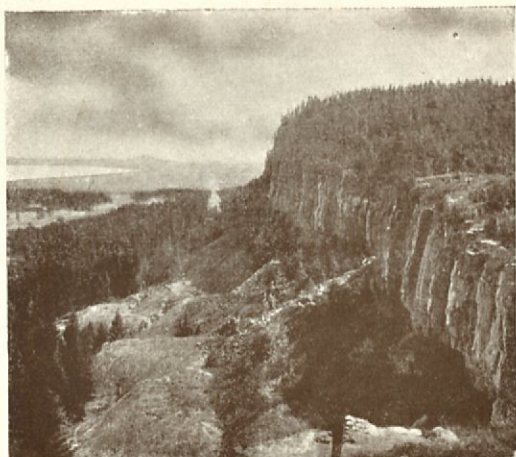
Lappi lumenpeittoisine vuorineen, jäätikköineen, tunturijärvineen, koskineen, äärettömine lakeuksineen a ihmeellisine tunnelmineen keskiyön auringon valossa on maa, joka matkailijalle tarjoaa vaihtelevia ja erikoisia nautintoja.

□ □ □

ETELÄ RUOTSI.

Etelä-Ruotsista puhuessamme tarkoitamme tässä yhteydessä Tukholman leveysasteen eteläpuolella olevaa maata. Ruotsin maantieteellinen keskipiste sijaitsee muuten Jämtlandissa.

Ennenkuin jatkamme matkaamme etelään mannermaalle, poikkeamme ensiksi Gotlannin saarella ja

Halleberg.

Visbyssä.

Gotlannin saarta on sanottu »Itämeren helmeksi», ja Gotlannin helmi on tuo muinoin niin mahtava Hansakaupunki Visby, yksi Euroopan mieltäkiinnittävimpiä merkillisyyksiä. Se sijaitsee luonnonihanalla paikalla merelle viettävällä rinteellä, sitä ympäröi kehysmuuri (13:nnelta vuosisadalta), jossa on 38 hyvinsäilynyttä tornia, ja sitäpaitsi on siinä komeita kirkkoraunioita.

Götan kanava.

Tuhannet matkailijat kulkevat vuosittain Götan kanavan läpi, tämän huomattavan liikennereitin, joka 100 vuotta sitten rakennettiin, jotta se ynnä Trollhättan kanava muodostaisi Ruotsin poikki yhdyssiteen Itämeren ja Länsimeren välillä. Itämerestä Göteporiin on kanavajakso 387 kilometrin pituinen ja on

siinä kaikkiaan 74 sulkua. Tämä reitti, joka on aivan ainoa laatuaan, kulkee lumoavan kauniitten seutujen läpi, viljavien tienoiden, kaupunkien, linnojen ja muistomerkkien ohi, suurien ja kauniitten Vätterin ja Vännerin järvien poikki sekä tarjoaa hyvän tilaisuuden ruotsalaisen luonnon tutkimiseen. Vätterin rannalla sijaitsee muistorikas *Vadstena* sekä ympäröstään kuuluisa *Jönköping*, ja Vännerin rannalla kohoaa mieltäkiinnittävä ja huomiota herättävä vuori *Kinne*kulle. Viimeksi matkustetaan *Trollhättan* maailmankuulujen vesiputoustenohi.

Götepori ja länsi Ruotsi.

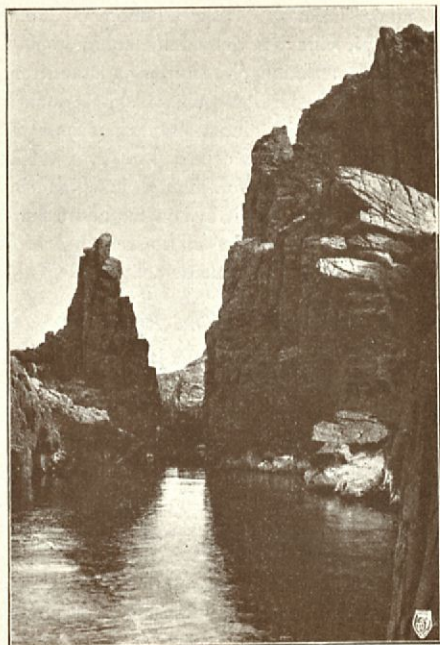
Götepori on Ruotsin toinen kaupunki, ja sillä on 164,000 asukasta. Se on vilkas teollisuus- ja kaupakaupunki, josta kulkee höyrylaivayhteys kaikkiin maanosiin. Huomiota ansaitsevat: satama, puistot, monet mahtavat yleiset ja yksityiset rakennukset, muistopatsaat sekä museo, jonka kokoelmissa on ruotsalaisten taiteilijoiden maalauksia ja kuvanveistoksia runsaasti edustettuina.

Göteporista on tilaisuus tehdä lukuisia ja mieltäkiinnittäviä *retkeilyjä*. Läntinen saaristo eroaa suuresti itäisestä: kalliit ovat paljaita ja omituisia muodostuksiltaan. Vesi on paljoa suolaisempaa kuin itärannikolla. Useita kuuluisia kylpypaikkoja on täällä, niinkuin *Särö*, *Marstrand* ja *Lysekil*.

Pohjoisempana on huomattava: yllämainitut *Trollhättan* putoukset, *Dalslandin kanava*, sekä *Värmlannin* maakunta, jossa tavataan suurenmoisia luonnonihannoituksia, m. m. Fryken-järvet, jotka Selma Lagerlöf'in kirjasta »Kyösti Berlingin Satu», ovat muukalaiselle tuttuja.

□ □ □

Näköala Kullen'in rannalla.

ETELÄISIN RUOTSI.

Skåne on Ruotsin viljavin ja rikkain maakunta, jossa maanviljelys on mitä korkeimmalla kehityskannalla, ja jossa on joukko kaupunkeja ja muita yhdyskuntia, teollisuuslaitoksia sekä tiheä rautatieverkko. Maakunnan luonne eroaa muista Ruotsin maakunnista

ja muistuttaa enimmin Själlantia ja Mecklenburgia. Suurin kaupunki on *Malmö*, lähes 100,000 asukasta, vilkas teollisuus- ja kauppakaupunki. *Lund* on yliopistokaupunki, ja siellä on lukuisia mieltäkiinnittäviä nähtävyyksiä, muun muassa mahtava roomalainen tuomiokirkko. *Trälleborgista* on ylimeno Saksaan, niinkuin tämän kirjasen alussa lähemmin on selvitetty.

Skånen läntinen osa on luonnonihanin. Sitä rajoittaa lännessä *Öresund*, Ruotsin ja Tanskan välinen kapea vesitie, josta vuosittain kulkee 50,000 laivaa. Kapeimmalla, ainoastaan 5 kilometrin levyisellä paikalla sijaitsee *Hälsingborg*, josta avautuu ihana näköala Tanskan ja Kattegatin yli.

Skånen luoteis-osa on omituinen. Kallioinen niemimaa, *Kullen*, pistää jyrkkine rantoineen ja omituisine kalliimuodostumineen ulos mereen. Useampia kymmeniä tuhansia matkustajia, etenkin Tanskasta ja Saksasta, saapuu joka vuosi tänne viettämään kesää *Möllessä*, *Arildissa* y. m. kylpypaikoissa.

Skånen itäpuolella on *Blekingen* maakunta, joka on tunnettu idyllisestä luonnostaan ja *Ronneby* nimisestä kylpypaikastaan (raudanpitoisia lähteitä).

Ylläolevassa kuvauksessa on voitu antaa ainoastaan pikainen katsaus siitä, mitä Ruotsi voi tarjota matkailijalle. Herättäkööt kuitenkin nämä rivit lukijassa harrastusta ja halua täydentämään näitä ääriä voja seikkaperäisemmillä kuvauksilla ja itsekkin matkustamalla ja tekemällä omia havainnoita tutustumaan Ruotsin luontoon, sen kansaan, kultuuriin ja suuriin muistoihin.

□□□□□□□□□□□□□□□□

KÄYDÄKÄÄ

- TUKHOLMAN PÄÄ- -
ASEMAN RAVINTOLAN

Puhvetti:

Lämpimiä ja kylmiä
liharuokia, voileipiä,
hedelmiä, sokerilei-
purintavaroita, kah-
via, teetä, astia-
olutta, virvoitusjuo-
:: mia, viinejä ::

*TÄYDELLINEN RAVIN-
TOLA: Aamiaisia, Päiväl-
lisiä, Illallisia.*

□□□□□□□□□□□□□□□□

4233